

Scénář k audioreportáži

Zpracovali: Janovová Nela, Horáková Adéla, Pelikán Ondřej; Střední škola gastronomická a hotelová, Praha 4

Adéla: Naše pamětnice paní Marta Erneyeiová se narodila v roce 1944. Studovala zdravotnickou školu v Teplicích a v 18 začala pracovat v nemocnici na Bulovce v Praze, kde potkala svého budoucího manžela Ondřeje. Ten tam prodával noviny.

Pamětnice: 21:20 – 21:48

Já jsem měla motorku, kterou jsem si koupila. Mám řidičák od 18 let na auto i na motorku a vždycky jsem jezdila na motorce k Bulovce, kde jsem přijela k tomu stánku s novinami. Vždycky jsem zamávala tomu klukovi tam a někde jsem tam odstavila motorku a šla jsem do práce. Pak jsem zase s ní odjela. No a to se mu prý hrozně líbilo.

Adéla: V roce 1966 se dali dohromady. Když začalo Pražské jaro a uvolnily se hranice, tak jediné jeho přání bylo odstěhovat se do Anglie, kde se narodil. Ondřej nakonec opravdu odjel. A paní Marta se později rozhodla emigrovat za ním.

Pamětnice: 27:44 – 28:08

Tak jsem si koupila letenku, ale nikomu jsem to neřekla. Jako ano, rodičům jsem řekla, že jedu navštívit Ondřeje. Oni věděli, že ten můj muž je tam. My jsme tedy ještě nebyli spolu, nebyli jsme sezdaní. Takže jsem měla vízum na 14 dní a věděla jsem, že už se nevrátím.

Adéla: Ani jeden pořádně neuměl anglicky. To je mnohokrát dovedlo do zajímavých situací.

Pamětnice: 30:21 – 30:45

Pak jsem šla do nějaký prodejny s pečivem a měla jsem koupit čtyři housky. Rolls, four rolls! A tak jak to ta angličtina má, tak jsem si opakovala four rolls, four rolls, four rolls. A pak na mě přišla řada a já řekla four Rolls-Royce.

Adéla: Paní Marta nakonec zůstala v Anglii déle, než ji povolovalo vízum. S Ondřejem se proto rozhodli vzít, aby i ona získala britské občanství a tudíž i britský pas. V Anglii bydleli dalších sedm let, které si náramně užili. Rádi se ale vraceli zpět do Evropy, aby zůstali v kontaktu se svou rodinou. Jednou se setkali v Budapešti, kde se jim stala nepříjemná příhoda.

Nela: Paní Marta, její muž a její rodiče byli na procházce v parku kousek od hotelu kde bydleli, když je dohnal voják a vytáhl na ně pistoli. Chtěl po nich cestovní pasy, jenže jediný kdo ho v tu chvíli měl, byl její tatínek. Odevzdal ho tedy vojákovi, ale ten se z ničeho nic rozeběhl přes park pryč a zmizel v křoví. Nakonec zloděje udala jeho vlastní žena - a pas se tedy vrátil zpět.

Adéla: V roce 1968 se podobně jako celá Evropa dozvěděli o okupaci Československa. Tato zpráva je velice zasáhla a tak byli protestovat i před Sovětským velvyslanectvím v Londýně.

Nela: Do Československa se vrátili až v roce 1975, když paní Marta čekala druhé dítě. Do bytu, který si v Anglii pronajímali, už se se dvěma dětmi nevešli. Zároveň se jim stýskalo po

rodině. Zjistili ale, že je režim odsoudil pro nelegální opuštění země. Tím se jejich návrat podstatně ztížil.

Adéla: Museli požádat o prominutí trestu, jenže na jejich dopis nikdo neodpověděl. Díky rodičům zjistili, že se musí vrátit do Československa, aby se prominutí jejich trestu začalo řešit. Doma je vyšetřovali, ale naštěstí nikdy nemuseli do vězení. I přesto je režim perzekvoval.

Pamětnice: 1:04:50 – 1:05:18

Ještě jsem byla v jiném stavu, kdy mi říkal ten policajt „A teďka kam půjdete paní, kam půjdete.” A já říkám „Kam? Jako domů.” „Aha a vy myslíte, že tam bude váš muž?” „No ano, on pracuje tedy, ale přijde.” „No to nevíme, to nevíme. Může být v Ruzyni třeba.”

Adéla: Paní Marta měla velice zajímavý a dobrodružný život plný dobrých i špatných chvil. I přesto zůstala silná a pozitivně naladěná.

Pamětnice: 1:08:18 – 1:08:35

Já bych řekla, když bych měla mít nějaký poselství, jako pro vás nebo pro to natáčení, ať se lidi nepoddávají, ať nedělají něco, co opravdu není nejenom potřeba, ale co je špatně.

Pamětnice: 1:24:11 – 1:24:26

Ale stojím si za tím, že pokud se člověk rozhodne něco udělat, co nejde vrátit, tak jednak toho nemá litovat, protože už to nejde vrátit, ale jednak si zatím musí stát.